

Az Országos Közzolgálati Sztrájbizottság javaslata a sztrájk idején biztosítandó még elégéses szolgáltatásra

Az Országos Közzolgálati Sztrájbizottság által kilátásba helyezett sztrájk az alábbi ágazatokat érintheti:

- 72 – Tudományos kutatás, fejlesztés
- 85 – Oktatás
- 87 – Bentlakásos, nem kórházi ápolás
- 88 – Szociális ellátás bentlakás nélkül
- 91 – Könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális tevékenység

Hivatkozva a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény 4. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakra az Országos Közzolgálati Sztrájbizottság az általa esetlegesen kezdeményezett sztrájk idején biztosítandó még elégéses szolgáltatás mértékére és feltételeire az alábbi javaslatot teszi:

85 – Oktatás

Az ágazat intézményei közül a még elégéses szolgáltatás nyújtására a bentlakásos intézmények a diákothonok és a kollégiumok kötelesek.

A bentlakásos intézmények, diákothonok és kollégiumok pedagógus munkakörben és nevelő-oktató munkát segítő munkakörben foglalkoztatott alkalmazottjai a sztrájk során is a szakmai szabályok szerint gondoskodnak a rájuk bízott gyermekek, tanulók életének és testi épségének megóvásával összefüggő feladatok ellátásáról. Gondoskodnak továbbá az étkeztetés megszervezéséről.

A többi köznevelési intézményben a sztrájk ideje alatt nincs szükség a még elégéses szolgáltatás nyújtására.

Indokaink:

1. A korábbi sztrájk előkészítési eljárásokban más volt a törvényi szabályozás a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény még hatályos

a) 24. §-a a következők szerint rendelkezett: „(4) Az óvodai foglalkozásokat oly módon kell megszervezni, hogy az óvoda a szülők igényei szerint eleget tudjon tenni az óvodai neveléssel, a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatainak. Az e törvényben meghatározott óvodai feladatok ellátásához igénybe vehető heti

időkeret ötven óra, melyet indokolt esetben meg kell növelni a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz szükséges idővel.”

b) 53. § (4) bekezdésének szövege a következő volt: „(4) A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozásokat olyan módon kell megszervezni, hogy a szülők igényei szerint eleget tudjon tenni az iskolai felkészítéssel és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak. A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozások megszervezéséhez az első négy évfolyamon napi négy és fél óra, az ötödik-nyolcadik évfolyamon és a gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő iskola valamennyi többi évfolyamán napi három óra, a kilencedik-tizedik évfolyamon napi két óra áll rendelkezésre, mely időkeretet indokolt esetben meg kell növelni a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz szükséges idővel. A heti időkeretet a kialakított napközis, illetve tanulószobai csoportokra kell meghatározni. A heti időkeret az egyes évfolyamok, csoportok, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható. A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozás - egy iskolában - több iskola tanulói részére is megszervezhető. A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozás feladatait a kollégiumi foglalkozás keretei között is meg lehet oldani.”

2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 41. § (3) bekezdésének szövege a következőket tartalmazta: „(3) A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint a Kt. hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.”

3. Azóta megváltozott az 1-2. pontban ismertetett törvényi szabályozás, amelyre a bírósági döntések épültek. A változás lényege, hogy kikerült a törvényekből az a kötelezettség, hogy a köznevelés intézményei részt vesznek a gyermek napközbeni felügyeletének az ellátásában:

a) 2013. január 1-jén a közoktatás helyi önkormányzati feladatból átkerült az államhoz. Kivétel az óvodai nevelés. Megváltozott a feladatmegosztás és meghatározás rendje. E változás lényege, hogy a köznevelésről szóló törvény nem írja elő a gyermek napközbeni felügyeletében, mint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokban való közreműködést. A köznevelésről szóló törvény 4. §-a felsorolja azokat az alapfeladatokat, amelyeket a köznevelés intézményei ellátnak. Sem az alapfeladatok köre, sem az alapító okirat, illetve a szakmai alapidokumentum nem utal a gyermek napközbeni felügyeletének az ellátására. A gyermek napközbeni ellátásáról való gondoskodás nem a köznevelés rendszeréhez tartozó szolgáltatás.

b) A Gyvt. 41. §-a (3) bekezdésének jelenleg hatályos szövege a következő: „,

(3) A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

a) a bölcsődei ellátás,

b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és

c) az alternatív napközbeni ellátás.”

Kimaradt az óvoda és a napközi!

c) A köznevelésről szóló törvény 4. §-ának 10. pontja szerint a gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatás intézmény jogszerű elhagyásáig történő időben. Ez az értelmező rendelkezés irányadó arra az esetre, ha a nevelési-oktatási intézményben megtartják az óvodai nevelési napot, illetve a tanítási napot. Nem irányadó viszont arra az esetre, amikor a nevelési-oktatási intézményben jogszerű sztrájk folyik. A jogszerű sztrájk ideje alatt a nevelési-oktatási intézmény nem köteles gyermeket fogadni, mivel a gyermek napközbeni ellátása nem tartozik a közvetlenül ellátandó feladatai körébe.

d) Az értelmező rendelkezéshez kapcsolódik a köznevelésről szóló törvény 27. §-ának (2) bekezdése, miszerint az általános iskolában a nevelés-oktatás a délelőtti és délutáni tanítási időszakban kell megszervezni oly módon, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. E rendelkezésből egyértelmű, hogy a felügyelet kapcsolódik a nevelés-oktatás ellátásához, vagyis levonható az a következtetés, hogy amennyiben nincs nevelés-oktatás, mivel az adott intézményben jogszerű sztrájk folyik, a tanulói felügyelet ellátásáról sem kell gondoskodni.

e) A köznevelésről szóló törvény 76. §-a világossá teszi, hogy a tankerületi központ, valamint a szakképzési centrum fenntartója együttműködik a települési önkormányzattal a jogszabályban meghatározott feladatok végrehajtása során. Ebből az következik, hogy a sztrájk ideje alatt az ellátatlanul maradó gyermek, tanulók napközbeni ellátásának megszervezésében a köznevelési intézmények dolgozóinak nem kell közreműködniük. A tankerületi központ, illetőleg a feladat ellátásáért felelős települési önkormányzat együttműködésük keretei között megfelelő megoldást tudnak találni.

A „854 – Felső szintű oktatás” alágazatra az Országos Községi Sztrájbizottság nem kíván sztrájkot hirdetni.

Szociális és gyermekvédelmi terület

(87 – Bentlakásos nem kórház ellátás; 88 – Szociális ellátás bentlakás nélkül)

A javaslat a Fővárosi Törvényszék 6.Mpf.690141/2015/2. sz., valamint a Kúria Mfv.II.10.598/2015/7. sz. végzésének alapul vételével, az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokra tekintettel aktualizálva készült.

I. A még elégséges szolgáltatás a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatást biztosító szolgáltatónál – házi segítségnyújtásban

Szolgáltatás tartalma: [a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szoctv.) 57. § (1) d), 63. §]

- házi segítségnyújtás - a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 25-27.§, 5. számú melléklet

Javaslat a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

1. Legfeljebb 2 órás vagy figyelmeztető sztrájk alkalmával

- a) A teljes ellátás szünetelhet vagy
- b) a munkáltatóval egyeztetve előzetesen meg kell jelölni gondozónkként azokat az ellátottakat, akinek az ellátása elmarad a 2 órás időtartam figyelembe vételével.

A gondozottat és hozzátartozóját a szolgáltató a helyileg szokásos módon, előzetesen tájékoztatni kell a szolgáltatás sztrájk miatti elmaradásáról, a sztrájk időtartamáról, az elégséges szolgáltatás terjedelméről.

A sztrájk alatti szolgáltatás terjedelme:

Az életet veszélyeztető helyzet kialakulásának elkerülésének biztosítása.

- Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében (halaszthatatlan esetben)
- ágyazás, ágyneműcsere (amennyiben váladékkal szennyezett)
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése rosszullet vagy annak gyanúja esetén
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

- c) az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan

veszélyeztető helyzet megelőzését biztosító ellátás:

- (1) a házigondozó a szokott időpontban megjelenik az igénybe vevő lakóhelyén.

(2) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében,

(3) akut rosszullét kezelése a helyben szokásos eljárásrendnek megfelelően,
orvos értesítése,

(4) az orvos által kötelezően előírt, szigorú időponthoz kötött ápolási feladatok elvégzése

d) az egészséget veszélyeztető helyzet (krízis) esetén az életmentő, illetve a további súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátás:

(1) segítségnyújtás a kialakult veszélyhelyzet elhárításában

(2) orvos, mentő hívása

(3) a helyzetnek megfelelő helyi eljárásrend (protokoll) betartása

(4) az orvosi utasítás végrehajtása

e) az életet, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet esetén, a kialakult helyzetnek megfelelően:

(1) a helyben alkalmazott szabályzat szerinti eljárásrend maradéktalan betartása (pl. tűzriadó, kiürítési terv)

(2) a tűzoltóság, rendőrség hívása

f) Gondozási napló vezetése

(1) a gondozási naplóba bejegyzésre kerül a sztrájk ténye és ideje,

(2) a sztrájk ténye műszakonként bejegyzésre kerül, amennyiben több műszakon át tart.

(3) rögzítésre kerül, hogy az egészséget veszélyeztető helyzet (krízis) esetén az életmentő, illetve a további súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító tevékenységek közül melyeket kellett elvégezni.

(4) A rendkívüli esetek rögzítése.

(5) A sztrájk időtartamának elmúltával a naplóba bejegyzésre kerül: „SZTRÁJK VÉGE”

(6) „Segítségnyújtás a kialakult veszélyhelyzet elhárításában” szerinti megjelenést a szokásos módon igazoltatni kell az igénybevevővel.

2. 2 óránál hosszabb, de legfeljebb 5 napos sztrájk alkalmával

a) a 2 órás sztrájk alkalmával 1) b)-f) pontban végzett tevékenységek, továbbá

- mosdatás
- öltöztetés
- inkontinens beteg ellátása

- száj, fog és protézisápolás
- bőrápolás (inkontinencia termék alatti bőrfelületre korlátozva)
- folyadékpótlás, étkeztetés
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztómazsák cseréje
- gyógyszer kiváltása (halaszthatatlan esetben)
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül

b) azon igénybe vevők esetén, aki egyedül él, vagy akivel együtt él szintén házigondozás keretében gondozásban részesül

(1) a határidőhöz kötött (halaszthatatlan) hivatalos ügyek intézése

(2) a szokásos időpontban bevásárlás, ami az alapvető élelmiszerek beszerzésére korlátozódik, a következő bevásárlás időpontjáig elegendő mennyiségben (az élvezeti cikkek beszerzése, így a szeszesital, üdítőital, kávé, dohányáru, édesség, gyümölcsök, valamint a tisztítószeres és tartós fogyasztási cikkek beszerzését szüneteltetni kell)

3. 5 napot meghaladó sztrájk alkalmával

a) a 2 óránál hosszabb, de legfeljebb 5 napos sztrájk alkalmával végzett tevékenységek, továbbá

- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés hetente egyszeri alkalommal
- fürdetés (hetente egyszer)
- ágyazás, ágyhúzás (kéthetente egyszer)
- haj-, arcszőrzet ápolása (hetente egyszer)
- körömápolás, bőrápolás

II. A még elégséges szolgáltatás a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatást biztosító szolgáltatónál – jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban és diszpécserszolgálatnál

Szolgáltatás tartalma: [Szoctv. 57. § (1) f), (2) f)), 65. §, 65/E. § (2)]

1. a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 28-29. §)

2. diszpécserszolgálat (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 104/B. §) folyamatos készenlét biztosítása

Javaslat a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

a) A gondozottat és hozzátartozóját a szolgáltató a helyileg szokásos módon, előzetesen tájékoztatja a sztrájk időtartamáról, az elégséges szolgáltatás terjedelméről.

b) Jelzés esetén az eljárási rendnek (előírásoknak) megfelelő intézkedéseket meg kell tenni, ezen belül:

(1) orvos, mentő hívása

(2) a helyzetnek megfelelő helyi eljárásrend (protokoll) betartása, a segítségnyújtás a folyamat leírásának megfelelően.

(3) az orvosi utasítás végrehajtása

(4) a tűzoltóság, rendőrség hívása

c) Eseménynapló vezetése az alábbiak szerint:

(1) a naplóba nagybetűs írással bejegyzésre kerül „SZTRÁJK” és annak ideje

(2) a sztrájk ténye műszakonként bejegyzésre kerül

(3) zárva tartás rögzítése, továbbá a „jelzés esetén az eljárási rendnek (előírásoknak) megfelelő intézkedéseket meg kell tenni” alatt szereplő tevékenységek közül melyeket kellett adott helyen

elvégezni.

(4) a sztrájk időtartamának elmúltával a naplóba történő bejegyzés: „SZTRÁJK VÉGE”

III. A még elégséges szolgáltatás – hajléktalanok nappali ellátása esetén

Szolgáltatás tartalma: [Szoctv. 57. § (1) bek. j)]

1. nappali melegedő (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 102-103. §)

Javaslat a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

a) életet veszélyeztető helyzet kialakulásának elkerülését jelentő tevékenységek,

b) állandó felügyelet biztosítása nyitva tartás esetén,

c) az ügyfelek tájékoztatása a legközelebbi nyitva lévő melegedési lehetőségről.

1 - 5 napos sztrájk alkalmával:

Minden munka felfüggeszthető a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységek kivételével.

Az intézmény nem fogadja az ellátottakat.

5 napot meghaladó sztrájk alkalmával:

Minden munka felfüggeszthető a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységek kivételével.

Amennyiben fogadnak ellátottat, az alábbi tevékenységek elmaradnak:

- foglalkoztatás
- fent járó ellátottaknak étel felszolgálása, szennyes edény összeszedése, mosogatás.
- takarítás,
- karbantartói tevékenység,
- személyszállítás,
- orvoshoz kísérés,
- ügyintézés,
- dokumentáció vezetése,
- mentálhigiénés tanácsadás, konzultáció.

Események dokumentálása:

Eseménynapló vezetése, a naplóba bejegyzésre kerül a „SZTRÁJK” és annak ideje. A naplóba rögzítésre kerül, mely tevékenységek maradnak el. Ezen felül az ellátást igénylő akut és rendkívüli esetek kerülnek beírásra.

IV. A még elégséges szolgáltatás a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatást biztosító szolgáltatónál – alapszolgáltatásban

Szolgáltatás tartalma: [Szoctv. 57. § (1) a), c), e), g)-j), 60-62. §, 64. §, 65/A-E. § (1) bek., 65/ F. §.]

1. falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39. §)
  2. az étkeztetés (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 20-23. §)
  3. a családsegítés
  4. a közösségi ellátások (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39/F-M. §)
  5. a támogató szolgáltatás (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39/A-E. §)
  6. az utcai szociális munka, (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 104-104/A. §)
  7. a nappali ellátás. (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 74-84/A. § és 103-103/A. §)
- (kivéve a jelen javaslatban külön részletezett alapszolgáltatási formákat)

Javaslat a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

1. Legfeljebb 2 órással vagy figyelmeztető sztrájk alkalmával

a) a teljes szolgáltatás szünetelhet, amennyiben a sztrájk tartamába esik a szolgáltatás nyújtásának időpontja.

b) A gondozottat és hozzátartozóját a szolgáltató a helyileg szokásos módon, előzetesen tájékoztatja a szolgáltatás sztrájk miatti elmaradásáról, a sztrájk időtartamáról, az elégséges szolgáltatás terjedelméről.

c) amennyiben fogadják az igénybe vevőket, az alábbiak betartása:

ca) az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet megelőzését biztosító ellátás:

(1) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében,

(2) akut rosszullét kezelése, a helyben szokásos eljárásrendnek megfelelően (pl. életfunkciók ellenőrzése), orvos értesítése,

cb) az egészséget veszélyeztető helyzet (krízis) esetén az életmentő, illetve a további súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátás:

(1) segítségnyújtás a kialakult veszélyhelyzet elhárításában

(2) orvos, mentő hívása

(3) a helyzetnek megfelelő helyi eljárásrend (protokoll) betartása

(4) az orvosi utasítás végrehajtása

cc) az életet, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet esetén, a kialakult helyzetnek megfelelően,

(1) a helyben alkalmazott szabályzat szerinti eljárásrend maradéktalan betartása (pl. tűzriadó, kiürítési terv)

(2) a tűzoltóság, rendőrség hívása

d) Dokumentáció vezetése

(1) a dokumentációba bejegyzésre kerül a „SZTRÁJK” és annak ideje

(2) a sztrájk ténye műszakonként bejegyzésre kerül

(3) a naplóba rögzíteni kell a zárva tartást, vagy az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet (krízis) esetén az életmentő, illetve a további súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátásokkal összefüggő rendkívüli esetek.

(4) a sztrájk időtartamának elmúltával a dokumentációba be kell jegyezni: „SZTRÁJK VÉGE”

2. 2 órát meghaladó sztrájk alkalmával

a) a 2 órás sztrájk esetén végzett tevékenységek azzal a kivétellel, hogy „a teljes szolgáltatás szünetelhet, amennyiben a sztrájk tartamába esik a szolgáltatás nyújtásának időpontja”

V. A még elégséges szolgáltatás a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást (bentlakást) nyújtó intézményekben

Szolgáltatás tartalma [Szoctv. 57. § (2) a)-f), 67-85/A. §]

1. az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 63 -67. §, és 108. §)
2. a rehabilitációs intézmény (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 68-73. §, és 109-110. §)
3. a lakóotthon (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 95. §, 99/A. – 101. §)
4. az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 85 -87.§, és 105-107.§)
5. a támogatott lakhatás (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 110/A. §)

Javaslat a sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

1. Legfeljebb 2 órás vagy figyelmeztető sztrájk alkalmával:

- a) A gondozottat és hozzátartozóját a szolgáltató a helyileg szokásos módon, előzetesen tájékoztatja a szolgáltatás sztrájk miatti elmaradásáról, a sztrájk időtartamáról, az elégséges szolgáltatás terjedelméről.
- b) Az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet megelőzését biztosító ellátás:
  - az állandó felügyelet,
  - segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében,
  - akut rosszullét kezelése a helyben szokásos eljárásrendnek megfelelően, orvos értesítése,
  - az orvos által kötelezően előírt szakápolási feladatok elvégzése,
  - a váladékkal szennyezett textília cseréje,
  - a váladékkal szennyezett felületek fertőtlenítése,
  - a megfelelő környezeti hőmérséklet (fűtés) biztosítása,
  - vezetékes ivóvíz biztosítása.
- c) Az egészséget veszélyeztető helyzet (krízis) esetén az életmentő, illetve a további súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátás:
  - segítségnyújtás a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
  - orvos, mentő hívása,
  - a helyzetnek megfelelő helyi eljárásrend betartása,
  - az orvosi utasítás végrehajtása.
- d) Az életet, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet esetén, a kialakult helyzetnek megfelelően:
  - a helyben alkalmazott szabályzat szerinti eljárásrend maradéktalan betartása,
  - a tűzoltóság, rendőrség hívása.

Eseménynapló vezetése:

- naplóba bejegyzésre kerül a „SZTRÁJK” és annak ideje,
- a sztrájk ténye műszakonként bejegyzésre kerül,

- naplóban rögzítendő, hogy az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet megelőzését biztosító ellátás alatt szereplő tevékenységek közül melyeket kellett elvégezni,
- naplóban rögzítendő az egészséget veszélyeztető helyzet (krízis) esetén az életmentő, illetve a további súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátással, az életet, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzettel kapcsolatos rendkívüli esetek,
- a sztrájk időtartamának elmúltával a naplóba bejegyzésre kerül a „SZTRÁJK VÉGE”.

2. 2 órát meghaladó, de legfeljebb 5 napos sztrájk alkalmával:

- a) A 2 órás sztrájk alatt felsoroltak, valamint
- b) további az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztető helyzet megelőzését biztosító ellátás:
  - az önállóan táplálékbevitelre képtelen személyek etetése, itatása a szükséges gyakorisággal,
  - ételek adagolása,
  - a korlátozott mozgásképességű személyek részére az étel és folyadék felszolgálása, a szokásos időben a szennyes edény összeszedése,
  - a mozgásképtelen személyek mobilizálása,
  - inkontinencia esetén az inkontinencia-termék cseréje, a bőr védelme, az arra önállóan képtelen személyek esetén,
  - a váladékkal szennyezett textília cseréje,
  - a váladékkal szennyezett felületek fertőtlenítése,
  - a megfelelő környezeti hőmérséklet (fűtés),
  - vezetékes ivóvíz,
  - járdák jégmentességének biztosítása, továbbá
  - a határidőhöz kötött (halaszthatatlan) hivatalos ügyek intézése,
  - kétnaponta fekvők esetén fésülés,
  - háromnaponta tiszta ruhával való feltöltés, mosás, vasalás, környezeti rend biztosítása (ágyazás, takarítás),
  - kétnaponta mosdatás.

3. 5 napot meghaladó sztrájk idején

- a) Az 1 - 5 napos sztrájk alkalmával végzett tevékenységek, továbbá:
  - hetente fürdetés, borotválás
  - hetente ágyneműcsere.

VI. Még elégséges szolgáltatás – a Család- és Gyermejjóléti Szolgálatokban és Központban

Szolgáltatás tartalma: [a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 39-40. §§]

1. családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személye szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 6-33. §)

Javaslat sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

1. A sztrájk ideje alatt az intézmények csak krízishelyzetben lévő gyermeket fogadnak. A gyermekek szüleit a sztrájkról előzetesen tájékoztatni kell.

- Az intézmény készenléti szolgálatot biztosít (állandóan hívható telefonszám biztosításával, egy munkatárs bevonásával).
- A felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése.
- Ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.
- Gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál jelzés, hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- A válsághelyzetben levő várandós anya részére tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- A születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben levő várandós anya tájékoztatására a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről.
- A válsághelyzetben levő várandós anya részére tájékoztatás az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, szükség esetén segítségnyújtás a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban.
- Közreműködés a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében
- Tájékoztatja az illetékes védőnőt, ha a várandós anya válsághelyzetben van.
- Gyámhivatal felé jelzés, ha az általa gondozott családban hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észleli.
- Krízishelyzet esetén jelzés a gyámhivatal felé.
- A kórházi szociális munka keretében a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, valamint a a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. § (2) bek.-e szerinti intézkedések megtétele.

2. 1 -5 napos sztrájk alkalmával

- Az intézmény készenléti szolgálatot biztosít (állandóan hívható telefonszám biztosításával, egy munkatárs bevonásával).
- A fenti krízishelyzetek elhárítását kivéve az intézmény nem fogadja az ellátottakat.

3. 5 napot meghaladó sztrájk alkalmával

- Az intézmény készenléti szolgálatot biztosít (állandóan hívható telefonszám biztosításával, egy munkatárs bevonásával).
- A fenti krízishelyzetek elhárítását kivéve minden munka felfüggeszthető, az intézmény nem fogadja az ellátottakat.
- Az intézmény a helyi sztrájkbizottsággal egyeztetve, kizárólag 13 óra után fogad ellátottat, amiről jegyzőkönyvet készít.

VII. Még elégséges szolgáltatás – a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás esetén

Szolgáltatás tartalma: [a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 60-63. §]

1. a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személye szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 136-155. §)

Érintett szolgálatok:

- Szakértői bizottságok
- Örökbefogadási szolgálatok
- Helyezési szolgálatok
- Nyilvántartás szolgálatok
- Gyermekvédelmi gyámi szolgálatok
- Nevelőszülői tanácsadó szolgálatok
- Ügyviteli-gazdasági szolgálatok

Javaslat sztrájk ideje alatt végzett tevékenységekre:

1. A sztrájk ideje alatt az intézmények csak krízishelyzetben lévő ügyfelet/gyermeket fogadnak. A gyermekek szüleit a sztrájkról előzetesen tájékoztatni kell.

- Az intézmény ügyeleti szolgálatot biztosít (szolgálatonként egy-egy munkatárs bevonásával).
- A felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

- Ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.
- Gyermek veszélyeztetettsége esetén azonnali intézkedés a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- A születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatására a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálat tevékenységéről és elérhetőségéről.

2. 1-5 napos sztrájk alkalmával

- Az intézmény ügyeleti szolgálatot biztosít (állandóan hívható telefonszám biztosításával, szolgálati áganként egy munkatárs bevonásával).
- A fenti krízishelyzetek elhárítását kivéve az intézmény nem fogadja az ellátottakat.

3. 5 napot meghaladó sztrájk alkalmával

- Az intézmény ügyeleti szolgálatot biztosít (állandóan hívható telefonszám biztosításával, szolgálati áganként egy munkatárs bevonásával).
- A fenti krízishelyzetek elhárítását kivéve minden munka felfüggeszthető, az intézmény nem fogadja az ellátottakat.
- Az intézmény a helyi sztrájkbizottsággal egyeztetve, kizárólag 13 óra után fogad ellátottat, amiről jegyzőkönyvet készít.

VIII. Javaslat a fent nem részletezett szolgáltatásokra

1. A bölcsődei ellátásban dolgozókat még elégséges szolgáltatási kötelezettség nem terheli.

2. A gyermekvédelmi alap és szakellátás otthont nyújtó szolgáltatásaiban a közvetlen ellátás nyújtás esetén a tevékenység jellegénél fogva sztrájk nem folytatható.

Érintett szolgáltatások:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekek átmeneti gondozása,
- helyettes szülői ellátás,

- családok átmeneti otthonai

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátások,
- az utógondozói ellátás,

72 – Tudományos kutatás, fejlesztés

Az ágazatban dolgozókat még elégséges szolgáltatási kötelezettség nem terheli.

91 – Könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális tevékenység

Az ágazatban dolgozókat még elégséges szolgáltatási kötelezettség nem terheli.

Nincs olyan munkáltató, amely a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végezne.

Budapest, 2019. június 19.

Összeállította:

az Országos Közszolgálati Sztrájbizottság